

Til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Att.: Henrik Loop, hen@star.dk,
Uzma Khan, ukh@star.dk,
Pernille Brandstrup, prb@star.dk

Dato: 26. april 2020

Høringssvar

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og lov om sygedagpenge (Forlængelse af suspension af dagpengeforbrug, 4-månedersperioden ved opgørelse af karens og forbrug af supplerende dagpenge, mulighed for fravalg af årsopgørelsen for 2020 ved satsberegningen for selvstændige erhvervsdrivende samt forlængelse af retten til sygedagpenge som følge af covid-19)

Danske A-kasser takker for høringen og har følgende bemærkninger til lovforslaget:

Det fremgår af høringen, at partierne bag aftale om et tryggere dagpengesystem (S, V, DF, K og LA) er enige om at give selvstændige mulighed for at vælge at få beregnet en dagpenge- eller efterlønsats, hvor regnskabsåret 2020 ikke indgår. Satsberegningsperioden for selvstændige vil hermed *fortsat være de 12 bedste måneder inden for de seneste 24 måneder*, men med mulighed for at vælge at se bort fra årsopgørelsen for 2020.

Det bemærkes, at forslaget til § 49, stk. 2, ikke lever op til dette, idet den almindelige beregningsmodel, hvor man ser til de bedste 12 måneder inden for de seneste 24 måneder, blandes sammen med trin 2-beregningen for selvstændige, hvor man i stedet ser på de bedste 2 indkomstår inden for de seneste 5 indkomstår. Resultatet er, at man med lovforslaget indfører et *helt nyt beregningsprincip*.

Da det foreslås, at selvstændige skal kunne vælge at se bort fra indkomståret 2020, og i stedet blive beregnet på de to forudgående årsopgørelser (altså 2018 og 2019), bliver beregningsperioden for denne gruppe reelt forlænget i op til 4,5 år.

Eksempel: Et medlem melder sig ledigt den 1. juni 2022 efter at have arbejdet som lønmodtager fra 1. januar 2021. Forud herfor drev medlemmet selvstændig virksomhed. Medlemmet fravælger årsopgørelsen for indkomståret 2020, hvorfor pågældende i stedet kan benytte årsopgørelserne for indkomstårene 2018 og 2019. Dvs. beregningsperioden løber fra 1. januar 2018 til 31. maj 2022.

Det er videre uklart, hvordan et medlem, der f.eks. melder sig ledigt den 2. juli 2022, vil blive beregnet. Kan dette medlem også vælge at se bort fra årsopgørelsen for indkomståret 2020, og i stedet vælge at benytte årsopgørelserne for 2018, 2019 og 2021?

Ligeledes er det uklart, om indberettet A- og B-indkomst i 2018 og 2019 kan medregnes ved beregningen efter § 49, stk. 2, 4. pkt.

Af lovforslaget fremgår det, at medlemmet ”i stedet [kan] vælge at benytte de 2 forudgående årsopgørelser”. Hvis der her alene menes overskud fra selvstændig virksomhed og A-indkomst, som er udbetalt til ejeren af et selskab, hvor ejeren har afgørende indflydelse, efter § 48, stk. 1, nr. 3, vil forslaget ikke være til gavn for såkaldte kombinatører. Hvis et medlem, der både er lønmodtager og selvstændig, fravælger at blive beregnet på indkomståret 2020, vil det ikke give mening, at pågældende ikke kan bruge indberettet lønindkomst mv. til indkomstregistret i 2018 og 2019 til brug for satsberegningen.

Danske A-kasser mener ikke, at satsberegningsproblemet skal løses ved, at a-kasserne ekstraordinært kan se bort fra indkomståret 2020 ved beregningen af dagpenge- og efterløns-satsen for selvstændige, eller ved at fastsætte nye komplicerede regler om beregning af satsen for selvstændige, der bryder med de gældende beregningsprincipper.

Det er vigtigt, at selvstændige ligestilles med lønmodtagere i dagpengesystemet, og at både selvstændige og lønmodtagere får beregnet en sats, der afspejler deres hidtidige indkomstgrundlag over en længere periode. Det problem, man nu vil løse for de selvstændige, mener vi også, at man må løse for lønmodtagerne.

Det er også vigtigt, at de løsninger, der tænkes i, ikke kun løser et problem midlertidigt og på kort sigt ift. Corona-krisen, men generelt løser de satsberegningsproblemer, der er. Løsningerne skal gøre dagpengesystemet mere robust for skiftende konjunkturer og nye kriser.

Danske A-kasser bemærker på den baggrund, at det i stedet bør overvejes, om beregningsperioden generelt skal udvides til 36 måneder. På den måde vil optjeningsperioden og beregningsperioden følges ad. Det vil også give både lønmodtagere og selvstændige en længere periode at blive beregnet på. En sådan ændring vil heller ikke være kortsigtet, men vil give mening også f.eks. næste år, hvor Corona-året 2021 vil indgå i beregningsgrundlaget for selvstændige. Med mere langsigtede regler, kan de mange lovforslag, der hastebehandles i Folketinget til skade for retssikkerheden og den demokratiske proces, måske minimeres.

For at tilgodese selvstændige kan man herudover supplere med at give de selvstændige mulighed for at vælge at blive beregnet på de bedste 2 indkomstår inden for de seneste 5 år (trin 2).

Endelig bør det overvejes, om al indkomst indenfor 36-månedersperioden skal kunne indgå i en genberegning, også selv om indkomsten er indgået i en tidligere beregning. Kun hermed vil satsen afspejle den indkomst, medlemmerne reelt har haft i beregningsperioden.

Med venlig hilsen

Verner Sand Kirk
Direktør